

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Dış borç stoku 2002 yılında 129,6 milyar dolar olan seviyesinden hızla artarak 2014 yılının üçüncü çeyreğinde 396,8 milyar dolara yükselmiştir. Diğer taraftan, AKP döneminde 61,8 milyar dolarlık özelleştirme yapılmasına rağmen, dış borçta gözlenen bu hızlı artış durumunun ciddiyetini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Dış borç stokunun kompozisyonuna bakıldığında, toplam borçlar içinde özel kesim borçlarının payının 2002 yılında yüzde 35 olan seviyesinden 2014 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 69,4'e çıktığı gözlenmektedir. Özel kesim borçlarının yüzde 43,7'si ise reel kesimin borçlarından oluşmaktadır.

Toplam dış borçların GSYH'ya oranı ise 1998 yılında yüzde 36 iken, 1999-2001 krizi döneminde yükselerek 2001 yılında yüzde 58'e yükselmiştir. 2002 yılından itibaren düşme eğilimine giren toplam dış borçların GSYH'ya oranı 2005 yılında yüzde 35 ile en düşük seviyesine gerilemiştir. Bununla birlikte, söz konusu oran 2006 sonrası dönemde yeniden yükselme eğilimine girmiş olmuş, 2014 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 50 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Cumhuriyetin kurulduğu 1923 yılından AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılına kadar yapılan toplam dış borç 130 milyar dolar iken 12 yılda bu dış borcun 397 milyar dolara çıkmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2- Hükümet olarak 2002 yılında 23,5 milyar dolar olan IMF borçlarınızı sıfırladığınızı savunduğunuz göz önüne alındığında toplam dış borçlardaki artışı nasıl yorumluyorsunuz?
- 3- 2001 krizini izleyen dönemde azalma eğilimine giren dış borçların mili gelirdeki payının yeniden artmaya başlamasını ve 2014 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 50'ye yükselmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 4- Dış borç stoku içinde kamu borçlarının payı azalırken özel kesim borçlarının payının artmasının sebepleri nelerdir?
- 5- Özel kesim borçları içinde reel kesimin borçlarının önemli bir payının olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

62015

- 6- Maliye Bakanının Plan ve Bütçe Komisyonunda açıkladığı üzere 2003-2014 döneminde 61,8 milyar dolarlık özelleştirme yapmanıza rağmen dış borçlardaki bu hızlı artışı hangi faktörlere bağlıyorsunuz?
- 7- Dış borç stokundaki hızlı artış Hükümetinizin uyguladığı ekonomik politikaların ortaya çıkardığı bir sonuç değil midir?
- 8- Son günlerde döviz kurundaki hızlı artışın reel kesim borçlarının ödenebilirliğini olumsuz yönde etkileyeceğini düşünüyor musunuz?